

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ 7.12010001 «ЛІКУВАЛЬНА
СПРАВА», 7.12010002 «ПЕДІАТРІЯ», 222 «МЕДИЦИНА», 228 «ПЕДІАТРІЯ»
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

Проведення виробничої практики студентів медичних факультетів «УМСА» регламентовано Законом України “Про вищу освіту”, Законом України “Про освіту”, “Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”, затвердженого наказом МОН України №93 від 08.04.1993 р., “Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування”, затвердженого наказом МОЗ України № 35 від 24.02.2000 р., наказом МОЗ України за №539 від 08.07.2010 р. «Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “Спеціаліст” кваліфікації «Лікар» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальностями “Лікувальна справа”, “Педіатрія”, “Медико-профілактична справа”, наказом ректора академії №38 від 14 лютого 2011 року «Про перезарахування результатів оцінювання виробничих практик» та діючих навчальних програм з виробничої практики для студентів II-V курсів спеціальностей “Лікувальна справа”, “Педіатрія”, на підставі угод про спільну діяльність між академією та лікувально-профілактичними закладами. У даному Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практики студентів, які навчаються за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія».

1. МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1.1. Виробнича практика студентів медичних факультетів №1 та №2 та факультету підготовки іноземних студентів є важливою ланкою в підготовці лікаря і невід'ємною частиною навчального процесу. Головне завдання

виробничої практики - закріплення знань, одержаних у процесі навчання, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності.

Виробнича практика проводиться згідно з навчальними планами підготовки лікаря в вищих медичних навчальних закладах за спеціальностями: 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія», які затверджені Міністерством охорони здоров'я України і погоджені з Міністерством освіти України. Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів і проводиться на оснащених відповідним чином базах академії, а також при лікувально - профілактичних закладах за місцем проживання. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь. Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

1.2. Зміст і послідовність практики визначаються типовими і наскрізними програмами, які розроблені і затверджені МОН та МОЗ України. Типові і наскрізні програми включають:

- переліки навичок, умінь, знань, якими мають оволодіти студенти під час проходження практики;
- рекомендації щодо видів та форм перевірки рівня оволодіння навичками, умінням, знаннями;
- форми звіту студентів про проходження практики.

На підставі типових і наскрізних програм розроблені робочі програми з практики і додаткові методичні документи, спрямовані на поліпшення якості проведення практики студентів, які затверджені керівником навчального закладу.

2. БАЗИ ПРАКТИКИ

2.1. Практика студентів проводиться на кафедрах «УМСА» при, лікувально - профілактичних закладах, а також при медичних закладах за місцем проживання, які відповідають вимогам програм з практики.

Для проведення виробничої практики студентів визначені відповідальні базові (профільні) кафедри:

на II та III курсах:

- терапевтичний профіль - кафедра пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими, загальної практики (сімейної медицини);
- хірургічний профіль - кафедра загальної хірургії з доглядом за хворими;
- педіатричний профіль - кафедра педіатрії № 1 з пропедевтикою та неонатологією;

на IV курсі:

- терапевтичний профіль - кафедра внутрішньої медицини № 1;
- хірургічний профіль - кафедра хірургії № 1;
- педіатричний профіль - кафедра педіатрії № 2;
- гінекологічний профіль - кафедра акушерства і гінекології №1.

на V курсі:

- терапевтичний профіль - кафедра внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами;
- хірургічний профіль - кафедра хірургії № 2;
- педіатричний профіль - кафедра педіатрії № 1 з пропедевтикою та неонатологією;
- акушерський профіль - кафедра акушерства і гінекології №1.

2.2. Передбачене проходження виробничої практики на IV та V курсах при лікувально-профілактичних закладах за місцем проживання, за умов виконання вимог навчальних програм з дисципліни «Виробнича лікарська практика», та укладання двостороннього договору.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

3.1. Виробничу практику студентів II-го та III-го курсів, які навчаються за спеціальностями «Медицина», та «Педіатрія» протягом навчального року організовано для проведення в межах основного навчального розкладу занять за кредитно-модульною системою навчання згідно навчального плану та навчальних програм виробничої практики:

- на II курсі виробничу практику «Догляд за хворими» в якості молодшої медичної сестри – у відділеннях терапевтичного, хірургічного, педіатричного профілю, де розміщені клінічні бази відповідних кафедр;

- на III курсі виробничу практику «Сестринська практика» в якості медичної сестри - у відділеннях терапевтичного, хірургічного, педіатричного профілю, де розміщені клінічні бази відповідних кафедр.

3.2. Виробнича лікарська практика студентів IV-го та V-го курсів, які навчаються за спеціальностями «Лікувальна справа» та «Педіатрія», проводиться у літній період в термін зазначений графіком навчального процесу:

- на IV курсі виробнича практика в якості помічника лікаря стаціонару – в терапевтичних, хірургічних, педіатричних відділеннях, жіночих консультаціях та в лікувально-профілактичних закладах з якими укладені відповідні угоди;

- на V курсі виробнича практика в якості виконуючого обов'язки дільничного лікаря - в терапевтичних, хірургічних, педіатричних кабінетах поліклінік, лікаря пологового відділення, та в амбулаторіях ЗПСМ, центрах ПМСД, з якими укладено відповідні угоди.

3.3. У зв'язку з можливою відсутністю на базах практики за місцем проживання окремих профільних відділень передбачене проходження виробничої практики, у таких випадках, при сімейних амбулаторіях. Це є доцільним в умовах проведення реформування системи охорони здоров'я України, направленою на покращення надання медико-санітарної допомоги шляхом розширення мережі первинної ланки, сформованої лікарями загальної практики — сімейної медицини, та системи вищої медичної освіти України орієнтованої на підготовку конкурентоспроможного фахівця - лікаря загальної практики.

3.4. Виробнича практика проводиться у вигляді аудиторних занять та самостійної роботи студентів (в т.ч – під контролем викладача), передбачених робочими навчальними планами Академії. Проведення самостійної роботи студентів організоване як під час проведення практичних занять з профільної дисципліни, так і в окремий термін, який включає час, виділений в межах навчального розкладу і час поза навчальним розкладом, який студент

використовує для підвищення рівня своєї практичної підготовки за власною ініціативою за погодженням із викладачем.

Перед проходженням виробничої практики проводиться організаційна робота серед студентів всіх курсів.

3.5. Обліковою формою фіксації опанування практичних навичок та вмінь є щоденник з виробничої практики, який включає щоденні записи щодо проведеної практичної роботи, перелік та необхідний мінімум виконання практичних дій, а також підсумковий звіт фактично виконаних практичних дій. Всі вказані облікові форми підписуються викладачем - куратором виробничої практики.

4. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Керівництво практикою на базах здійснюють:

- керівник від навчального закладу;
- загальний керівник від бази;
- безпосередній керівник від бази.

4.2 Керівник виробничої практики від Академії (Завідувач практики підготовки фахівців за спеціальностями: «Медицина», «Лікувальна справа», «Педіатрія») призначається наказом ректора, ним має бути досвідчений працівник, який безпосередньо брав участь у навчальному процесі з дисциплін, за якими проводиться практика.

4.3. Загальний керівник від бази (завідувачі профільних кафедр академії, головні лікарі лікувально – профілактичних закладів далі ЛПЗ) визначається в залежності від виду та профільності виробничої практики, що зазначено в п.2 та п.3, він:

- добирає досвідчених підлеглих працівників, які безпосередньо керуватимуть практикою студентів;
- разом з керівником від Академії доводить до відома студентів програму практики, організовує і контролює її відповідність програмі і затвердженим графікам проведення практики;

- проводить інструктаж студентів з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;
- спільно з керівником практики від Академії у відповідності з програмою практики організовує читання провідними спеціалістами доповідей студентам, проведення семінарів і консультацій з найновіших напрямів науки і техніки, організовує екскурсії в межах ЛПЗ;
- спільно з керівником практики від Академії організовує переміщення студентів на робочих місцях;
- звітує перед керівником практики від Академії про хід і підсумки проходження практики студентами.

4.4. Безпосередні керівники практики студентів призначаються розпорядженням завідувача профільної кафедри, або головним лікарем ЛПЗ і вони:

- забезпечують безпосереднє керівництво практикою студентів на робочих місцях;
- забезпечують необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння студентами навичками, уміннями, знаннями у відповідності з програмою практики;
- організовують роботу студентів на робочих місцях;
- контролюють дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, виконання програми практики;
- негайно доповідають загальному керівнику практики від бази і керівнику від Академії про всі порушення студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми;
- ведуть облік присутності студентів на робочих місцях під час практики;
- дають письмові об'єктивні характеристики виробничої діяльності кожного студента під час практики.

5. СТУДЕНТИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ

- повністю виконувати завдання, передбачені програмою з практики;
- виконувати діючі в навчальному закладі, лікувально - профілактичних закладах, правила внутрішнього трудового розпорядку;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за доручену роботу, її результати нарівні зі штатними працівниками;
- вести щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену програмою з практики;
- подати керівнику практики письмовий звіт про виконання всіх завдань, передбачених програмою;
- своєчасно скласти залік з практики.

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

6.1. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

6.2. Диференційований залік з практики складається студентами в останній день практики по завершенню окремого модулю, комісії до складу якої входять керівник практики від Академії і керівники (загальний і безпосередній) від бази практики. Приймання заліку здійснюється на профільних кафедрах, робочих місцях в базових лікувально-профілактичних закладах.

6.3. Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою з виробничої практики.

6.4. Контроль успішності студентів з виробничої практики здійснюється окремо з кожного профілю виробничої діяльності. Кожен профіль лікарської діяльності оцінюється керівниками від баз, вважається відокремленим модулем і оцінюється за 200-бальною шкалою з подальшою конвертацією в оцінки ECTS та 4-х бальної шкали.

Оцінка з поточного контролю проводиться викладачем - куратором виробничої практики шляхом опитування та сумачі бальних оцінок за кожну виконану практичну дію (маніпуляції, курація хворого, вирішення ситуаційних задач тощо). Кількість балів за поточну успішність не перевищує 120 балів за умови виконання студентом необхідного мінімуму кількості медичних

маніпуляцій, передбачених навчальною програмою. Вага виконання практичної дії і опитування в балах визначається рішенням навчально-методичного засідання профільної кафедри.

Оцінка з підсумкового модульного контролю виставляється за фактом вибіркової демонстрації студентом передбачених програмою практичних дій (маніпуляції, курація хворого, вирішення ситуаційних задач тощо) в присутності двох викладачів кафедри (один з яких має вчене звання доцента чи професора) та представника лікувального закладу практичної охорони здоров'я на базі якого студент проходив виробничу практику. Кількість практичних дій, які демонструє студент під час підсумкового модульного контролю є однаковою у всіх студентів. Кількість балів за підсумковий модульний контроль не має перевищувати 80 балів. Мінімальною позитивною кількістю балів за підсумковий модульний контроль вважається 50 балів. Вага виконання кожної практичної дії визначається рішенням навчально-методичного засідання профільної кафедри.

Заключна оцінка з виробничої практики виставляється завідувачем практики і є інтегрованою середньою оцінкою, отриманою з кожного профілю виробничої діяльності.

Оцінка з виробничої практики з догляду за хворими та сестринської практики може перезараховуватись особам, які закінчили вищі медичні навчальні заклади I – IV рівнів акредитації і мають добру чи відмінну оцінку за профілем виробничої практики. Підставою для перезарахування оцінки з виробничої практики є наказ по навчальному закладу, виданий на основі заяви студента з ксерокопією диплому про середню спеціальну освіту, додатком для нього, клопотанням завідувача практики та візою ректора чи першого проректора.

6.5. Оцінка результатів проходження практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості її керівником від Академії. Протягом трьох днів після закінчення практики керівник від Академії подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики навчального закладу.

6.6. Оцінка за виробничу практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

6.7. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку на заліку і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, з навчального закладу відраховуються.

6.8. Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються цикловими методичними комісіями, вченими радами відповідних факультетів навчального закладу. Інформація про підсумки практики надсилається до Міністерства охорони здоров'я України до 1 жовтня за минулий навчальний рік.

Завідувач практики (виробничої, навчальної)
підготовки фахівців за спеціальностями:
«медицина», «лікувальна справа»,
«педіатрія»

Д. Лавренко

Начальник відділу з науково-педагогічної роботи
та організації навчально-наукового процесу

І. Старченко